

відносин; юридичні факти як підстави для виникнення, зміни та припинення адміністративно-правових відносин.

Вважаємо, що саме ці елементи структури правовідносин дозволяють найповніше розкрити специфіку досліджуваного явища, зумовлену тими суттєвими ознаками, які дають можливість вирізнити ці правові зв'язки з усього різноманіття відносин, що складаються під час організації та здійснення фінансового моніторингу в аудиторській діяльності.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАНКІВСЬКОЇ ТАЄМНИЦІ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Загребельний Тимофій Іванович, студент магістратури ННПП НАВС
Науковий керівник: кандидат економічних наук, старший викладач кафедри економіко-правових дисциплін НАВС *Процюк Т.Б.*

Банківська система в будь-якій країні є важливою складовою економіко-господарського механізму. З метою забезпечення її стабільного та ефективного функціонування держава створює ряд гарантій банківської діяльності, чинне місце серед яких займає банківська таємниця. Питання банківської таємниці не достатньо розкритим, а особливо у останні роки потребує великої уваги.

На сьогоднішній день є всі підстави стверджувати про існування в системі банківського права України комплексного правового субінституту банківської таємниці, інституту конфіденційності комерційної діяльності, який утворюють не тільки норми спеціального банківського законодавства, а й норми інших галузей права, що визначають загальні питання складу й обсягу банківської таємниці, гарантій дотримання суб'єктивних прав у цій сфері, а також регулюють суспільні відносини з приводу збереження банківської таємниці, процедури розкриття конфіденційних відомостей тощо. Водночас розвиток цього субінституту в сучасних умовах потребує не лише наукових пошуків, а й вдосконалення чинного законодавства з урахуванням вимог міжнародних стандартів, та його адаптації до Директив Європейського Союзу у сфері регулювання банківської таємниці.

На сьогодні основоположним документом, який визначає правовий режим банківської таємниці в Україні, є Закон України «Про банки і банківську діяльність» № 2121-14 від 7 грудня 2000 року (глава 10). З прийняттям зазначеного Закону банківська таємниця отримала легальне визначення, було окреслено обсяг поняття «банківської таємниці», встановлено механізм збереження і порядок її розкриття. В цілому, правові норми, що прямо чи опосередковано регулюють суспільні відносини з приводу банківської таємниці, утворюють субінститут банківської таємниці, який входить до інституту права конфіденційності комерційної діяльності в галузі інформаційного права України.

Очевидно, що в процесі здійснення банківського нагляду в наглядній інстанції може накопичитися значний обсяг банківської інформації конфіденційного характеру. У зв'язку з цим інформація про банки чи клієнтів, що збирається під час проведення банківського нагляду, також становить банківську таємницю. У разі заподіяння банку чи його клієнту збитків шляхом витоку інформації про банки та їх клієнтів з органів, які уповноважені здійснювати банківський нагляд, збитки відшкодовуються винними органами.

Як бачимо, впровадження процедури ідентифікації осіб банками спрямоване на запобігання легалізації грошей, набутих злочинним шляхом. Однією з юридичних гарантій належного здійснення банками даної функції є заборона банкам вступати в договірні відносини з анонімними особами. А це, в свою чергу, кладе край функціонуванню анонімних рахунків у банківській системі України, чим наша держава частково виконує взяті на

себе зобов'язання за Конвенцією про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, яка була ратифікована Україною 17 грудня 1997 року.

Отже, варто погодитися з твердженням деяких науковців в галузі банківського права, що має бути встановлена адміністративна, матеріальна та кримінальна відповідальність за розголошення банківської таємниці, незаконне збирання чи привласнення відомостей та предметів, які складають банківську таємницю, гарантії та порядок відшкодування (у судовому порядку) збитків, заподіяних власникові банківської таємниці в результаті неправомірних дій, порядок визначення особи, на яку покладатиметься відшкодування збитків (особа, яка розголосила інформацію; особа, на чию користь ця інформація була розголошена; особа, яка здійснювала незаконне збирання та привласнення інформації).

ТОВАРНА НЕУСТОЙКА ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ МАЙНОВИХ ПРАВ ТА ІНТЕРЕСІВ КОНТРАГЕНТІВ

Заїка Роман Юрійович, студент юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, науковий консультант сектору вивчення проблем цивільного права та процесу науково-експертного відділу правового управління Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ *Берестова І.Е.*

При укладанні будь-якого договору сторони переслідують головну мету – забезпечити саме виконання договору, а не розраховують на відшкодування на яке вони набудуть право у випадку невиконання чи неналежного виконання договірних зобов'язань.

У ст. 549 Цивільного кодексу України передбачені наступні види забезпечення виконання зобов'язань: неустойка, порука, гарантія, застава, при тримання, завдаток [1,с.45].

Під неустойкою законодавець розуміє грошову суму або інше майно, які боржник повинен передати кредитору у разі порушення боржником зобов'язання.

Окрім норм ЦК України неустойка також закріплена і у Господарському кодексі України. Так, у ст. 230 ГК зазначено, що штрафними санкціями визнаються господарські санкції у вигляді грошової суми (неустойка, штраф, пеня), яку учасник господарських відносин зобов'язаний сплатити у разі порушення ним правил здійснення господарської діяльності, невиконання або неналежного виконання господарського зобов'язання.

У господарському законодавстві застосування неустойки передбачено виключно у грошовій формі.

Способи встановлення санкцій у вигляді неустойки можуть бути різними: у відсотковому відношенні до невиконаної частини зобов'язання; у певній, визначеній грошовій сумі; у відсотковому відношенні до суми зобов'язання незалежно від ступеня його виконання; у кратному відношенні до вартості товарів (робіт, послуг) [2,с.324].

Неустойка є одним із найпоширенішим видом забезпечення виконання зобов'язання і, водночас, способом захисту майнових прав та інтересів кредитора.

Для неустойки, як особливого виду забезпечення виконання зобов'язання, характерні наступні ознаки:

- вона здатна попередити невиконання зобов'язання;